

MALABRIGO

Asseguda cames dins l'aigua en una planxa de surf enmig de les ones que trencaven en la platja de Malabrigo, a la costa nord del Perú, Lolita no podia llevar-se del cap la darrera discussió amb la seva mare. Hauria d'estar concentrada a adaptar-se a la nova planxa, un híbrid de Malibú i Gun de sis peus i dues polzades, proporcionada a la seva estatura, lleugerament inferior al metre setanta.

Havien parlat, com tantes vegades, del seu futur. La duresa d'Olivia espantà fins i tot el seu marit, que sempre trobava excuses per protegir Lolita.

—Olivia —deia ell, mentre acaronava la pell nua i calenta d'un dels seus cans—, és molt jove.

—Ja és una dona i ha de comportar-se com el que és. Què se'n farà, de la seva vida? Amb qui es vol casar?

Regirat pels crits, el ca saltà a terra i fugí discretament. Francisco Calonte féu un gest d'enuig quan Olivia li etzibà:

—És tan malcriada com els teus cans!

Com sempre en situacions semblants, Lolita escapà l'endemà de casa —sabia com evitar la vigilància dels guardaespalles a sou del seu pare— i partí sola cap a Malabrigo, on tenien casa també. Un vol de la companyia Taca Internacional Airlines amb escala a Lima cobria els més de dos mil quilòmetres de distància. Pagava amb una targeta del seu pare. Disposava d'una còpia sense límit de crèdit.

Lolita Calonte no compartia els interessos dels seus pares. La cria dels curiosos cans sense pèl declarats patrimoni nacional del Perú ocupava el temps del pare, quan no es trobava immers en el quefer habitual d'un gran empresari. Francisco Calonte era descendent de Bernardino Calonte, un immigrant espanyol arribat el segle XIX i fundador d'una de les primeres banques privades del país. Les relacions socials i el patrocini d'associacions de caritat lligades a l'Església ocupava el de la seva mare, Olivia.

Lolita odiava la vida en societat. El pes del llinatge li resultava aclaparador. Era filla única i per això, tot i la seva joventut, era objecte de desig d'hereus de famílies de l'alta societat de Cusco, i del Perú sencer. Obtenir la seva mà assegurava una fortuna formidable.

El zum-zum dels pretendents era tema corrent en les revistes rosa, que afegien fotografies de la seva cara bruna amb ulls negres, celles dolçament arquejades, cabellera obscura i curta. I tot sobre un cos que posava en evidència la pràctica de l'esport a l'aire lliure. De la mateixa manera, les seves absències eren matèria de crítiques implacables, fins i tot amb al·lusions a qualche desordre emocional o mental.

Les fugides de Lolita, cada vegada més freqüents, enervaven la seva mare, que havia d'aplicar el seu millor repertori d'habilitats socials per alleugerir les fiblonades dels periodistes. Fuetejar els Calonte, a través de Lolita, excitava els seus competidors. La seva actitud capriciosa era emprada fins i tot per sindicats o oenagés radicals. Olivia procurava rescabalar aquestes opinions amb donatius generosos.

—A veure quan posaràs seny.

—T'agrada aquest nou *tattoo*? —responia Lolita amb im-

pertinència. Sabia que Olivia odiava els tatuatges, i més quan s'ubicaven en parts íntimes del cos.

Gavines, pelicans i coaforcats sobrevolaven la vora. Lolita esperava l'ona. Creia que la cursa sobre el llom de la que es considerava la més gran ona d'esquerres del món alleugeriria la seva inquietud, i a la vegada seria el millor test per a la seva nova adquisició. Surar en les ones la calmaria. El seu refugi era una planxa sobre la mar.

Alçà els ulls i mirà la costa: Malabrigo, també conegut com Chicama, havia estat un port d'arribada d'esclaus i d'embarcament de sucre. Ara era lloc de trobada de surfistes d'arreu del món. Hom hi podia admirar les planxes més modernes, amb els dissenys més agosarats, i les maniobres dels campions del moment. La «gran llarga», una gran ona que el vent de ponent hi formava amb regularitat quasi cronomètrica, era un repte. A la platja no faltaven les competicions amb trofeus importants ni els concursos, que Lolita considerava degradants, d'al·lotes amb biquini o amb camisetes xopes.

Quan Lolita, després de calcular la distància a la costa, girà els ulls cap a la mar sentí un calfred. Portava el neoprè, que la protegia de la temperatura de l'aigua. El calfred tenia una altra causa. Per ventura la visió d'unes *totoras*¹ que s'aproximaven on ella esperava la cresta sobre la qual lliscar?

---

1. Les *totoras* són barques fetes amb feixos de *totora*, un jonc aquàtic. Sovint se les anomena «cavallets de mar», *caballitos* en espanyol. Al llac Titicaca, els indis *uros* viuen sobre raïcs de *totora*.

El rumb de les *totoras* la desconcertà. S'acostaven massa. Les *totoras* navegaven bé, però no tenen la lleugeresa ni la maniobrabilitat de les planxes. Aquelles s'acostaven veloçment, a remades. Els seus tripulants, a més, havien hissat una vela precària. Lolita bracejà per advertir-los que respectassin la seva trajectòria. La situació era especialment indignant.

–O no em veieu? –crià amb irritació.

Els surfistes coneixen i, en general, s'atenen escrupolosament als pocs manaments del seu esport, que bàsicament es resumeixen en un: respectar l'ordre d'investida a les ones i no interrompre l'acció de qui té en cada moment la preferència. Lolita protestava amb raó, doncs, perquè considerava seu el dret a lliscar en la propera gran ona. Havia esperat el seu torn i creia que altres surfistes també l'esperaven...

De cop compregué el motiu del seu calfred: no hi havia cap altre surfista en la mar.

–Què punyetes...?

Llavors recordà que en cartells en la platja estava anunciada la presència del gran campió californià Andy Slater, capaç, ell tot sol, d'arremolinar tots els enamorats del surf de Malabrido. Slater signaria planxes tot el matí amb retolador indeleble i participaria com a membre del jurat d'un d'aquells concursos que ella refusava.

Lolita endevinà que la «gran llarga» començava a formar-se. Es dreçà sobre la planxa. Maniobrà amb un hàbil gir dels peus. La planxa obeí, però les *totoras* li tancaven el pas. El seu balançeg feixuc li va semblar perillós. Les barques tenien la proa i la popa altes, de feixos de jonc artesanalment lligats amb venciells.

Lolita va trencar un altre dels manaments del surfista: ser educat i tolerant a la mar. Insultà els tripulants dels cavallets.

Els pescadors mai no interferien les activitats dels surfistes. Per què ho feien en aquella ocasió? Frustrada, deixà passar l'ona amb una imprecació.

–Fora d'aquí! Ja m'heu fotut!

Quan s'asseia decebuda a la planxa, amb una cama a cada banda i amb la intenció de remar amb les mans fins a situar-se novament en un bon punt de recepció de la següent ona gran, sentí una picada en una espatlla. Es girà. Una de les *totoras* ja era molt a prop. L'home que la menava era dret, en equilibri sobre el buc feixuc de fibra.

La mar xipollejava. Ja venia una altra gran ona. Lolita la mirà sense gairebé veure-la. La remor que produïa s'incrementà dins el seu cervell. Ja distingia les cares dels pescadors. Parlaven quítxua.² No els entenia bé. L'home somreïa amb menyspreu mentre alçava un objecte llarguer. Una canya? Lolita va comprendre tot d'una.

–Oh, no!

Una sarbatana.

La cara retreta de la seva mare se li presentà de cop, i l'eco de les seves reprovacions:

–Vols anar sempre sola pel món. Qualque dia et segrestaran i aleshores –deia Olivia–, que no em demanin rescat. No penso pagar ni un nou sol³ per tu!

Mirà la seva espatlla. Hi tenia un dard amb una coa de plomes menudes i colorides que la mar ja havia banyat. El dard havia travessat el neoprè, i la picada començava a resultar

---

2. Quítxua: llengua andina, dominant durant l'imperi dels inques, que encara es parla.

3. Nou sol: moneda oficial del Perú.

dolorosa. Intentà llevar-se'l, però la mà amb què ho volia fer no li va respondre. Un cop d'angoixa l'ennuegà.

–Auxili!

La *titora* l'abordà. Les altres voltaven la planxa com si, entre totes, volguessin ocultar el que passava al centre del cercle que formaven. Lolita, sense forces, tractà inútilment d'aferrar-se a la planxa, però va caure dins l'aigua. Havia volgut estar sola a la mar, i la mar no perdona imprudències ni capricis.